

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15CoCsp/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322204218
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlasta Ondrejková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4322204218.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Vlasty Ondrejkovej a členov senátu JUDr. Martiny Balegovej a JUDr. Pavla Lukáča, v spore žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. D. XX/XX, XXX XX E. - F., zastúpený: Mgr. Peter Kováčik, advokát so sídlom Laurinská 3, 811 01 Bratislava, proti žalovanému: Intrum Slovakia s. r. o., so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 500 eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 13Csp/105/2022 – 84 zo dňa 10. 08. 2023, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Levice č. k. 13Csp/105/2022 – 84 zo dňa 10. 08. 2023 p o t v r d z u j e.

II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu zamietol (I. výrok) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (II. výrok).

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 1 ods. 1, § 3 ods. 3, ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (účinný od 01. 07. 2007 do 31. 10. 2008), § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a v časti trov konania na § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi z titulu primeraného finančného zadostučinenia sumu vo výške 500 eur na tom skutkom základe, že v konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 7Csp/40/2019 zo dňa 13. 11. 2019, v ktorom si žalovaný ako právny predchodca (v procesnom postavení žalobcu) uplatňoval nárok titulom uzatvorenej zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty G., D. zo dňa 05. 01. 2007, na základe ktorej sa žalovaný, resp. jeho právny predchodca zaviazal poskytnúť žalobcovi kreditnú kartu, ku ktorej viedol účet č. XXXXXXXXXX. Okresný súd Levice v tomto konaní prihliadol na námietku premlčania vznesenú žalobcom (v procesnom postavení žalovaného) a dospel k záveru, že nárok bol uplatnený na súde po uplynutí premlčacej doby, ktorá uplynula dňa 26. 08. 2018, keďže trojročná premlčacia doba začala plynúť dňa 26. 08. 2015, a preto z dôvodu premlčania nároku nebolo možné nárok (po čiastočnom späťvzati) priznať a súd žalobu o zaplatenie 5 747,36 eura ako nedôvodnú zamietol, čím sa žalobca ako spotrebiteľ úspešne domohol súdnej ochrany svojich práv. Predmetný rozsudok Okresného súdu Levice sp. zn. 7Csp/40/2019 nadobudol právoplatnosť dňa 24. 02. 2020 a žalobca ako spotrebiteľ bol teda v celom rozsahu úspešný.

3. Žalobca v podanej žalobe poukazoval na to, že zo strany súdu došlo k právoplatnému zamietnutiu žaloby, a to z toho dôvodu, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu práv na ochranu spotrebiteľa, ktorého integrálnou súčasťou je ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, nekalými obchodnými praktikami, právo na pravdivé a úplné informácie o zmluvnom vzťahu, právo na konanie s odbornou starostlivosťou zo strany veriteľa. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalobca v žalobe bližšie nešpecifikoval a taktiež nekonkretizoval ani len jedno jeho právo priznané mu ako spotrebiteľovi, ktoré malo byť porušené a pre ktoré by mu mal prináležať nárok titulom primeraného finančného zadosťučinenia. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia voči žalovanému nie je splnená žiadna zákonná podmienka. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobca v tomto súdnom konaní nedisponuje aktívnou legitimáciou na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia, pretože predpokladom priznania finančného zadosťučinenia je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľom. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z. z. treba rozumieť aktívne konanie spotrebiteľa a úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľov, napríklad nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti, konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žalobca v súdnom konaní nepreukázal, že mu bol právoplatným rozhodnutím súdu priznaný nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, nepreukázal, že právoplatným rozhodnutím súdu bolo rozhodnuté o neprijateľnej zmluvnej podmienke v spotrebiteľskej zmluve, nepreukázal zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorý by vychádzal z neprijateľnej rozhodcovskej doložky.

4. V prejednávanej veci podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti žalobcom nie je splnená, keďže žalobca si neuplatnil žiaden konkrétny nárok z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľa, napr. nárok na náhradu škody, prípadne nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Poukázal na to, že v konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod spisovou značkou 7Csp/40/2019 bola podaná žaloba o zaplatenie 5 747,36 eura veriteľom, pôvodne G. H. B., D., a následne do konania vstúpil právny nástupca žalobcu Intrum Slovakia, s. r. o., pričom konanie bolo zastavené v časti o zaplatenie 4 751,40 eura pre späťvzatie žaloby žalobcom v tejto časti a vo zvyšnej časti bola žaloba zamietnutá pre úspešné vznesenie námietky premlčania spotrebiteľom. Z uvedeného je zrejmé, že zákonná podmienka úspešného uplatnenia porušenia spotrebiteľských práv spotrebiteľom pre priznanie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia tak ako to má na mysli ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., naplnená nebola, čo má za následok zamietnutie žaloby. Z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Levice sp. zn. 7Csp/40/2019 zo dňa 13. 11. 2019 vyplýva, že súd sa zaoberal platnosťou zmluvného vzťahu z titulu uzatvorenia zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty G., D., a dospel k tomu záveru, že zmluvný vzťah je absolútne neplatným právnym úkonom a čerpaním peňažných prostriedkov sa žalobca ako spotrebiteľ bezdôvodne obohatil na úkor právneho predchodcu žalovaného, ktorým bola G. H. B., D., pričom žalobca ako spotrebiteľ žiadal o poskytnutie úverového rámca 597,49 eura s pevnou mesačnou splátkou 19,92 eura, pričom ale úverový rámec podľa výpisu z nákupnej karty predstavoval 3 150 eur a štandardná splátka 105 eur. Z uvedeného dôvodu nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy, keďže žalobca ako spotrebiteľ vo svojej žiadosti navrhol uzavretie zmluvy s iným úverovým rámcom a bol mu poskytnutý úverový rámec v inej výške ako žiadal. Uvedeným postupom sa ukrátil veriteľ, pretože spotrebiteľovi, žalobcovi, poskytol peňažné prostriedky, avšak predmetný úverový vzťah bol vyhodnotený ako neplatný. Veriteľ, G. H. B., D., vstupoval so spotrebiteľom do zmluvného vzťahu v rámci predmetu podnikateľskej činnosti s tým, aby okrem vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov mu spotrebiteľ zaplatil aj úrok. Veriteľ, žalovaný, poskytol žalobcovi ako spotrebiteľovi peňažné prostriedky vo výške 3 150 eur a podľa žaloby celkový dlh na istine, poplatkoch, sankčnom úroku a štandardnom úroku mal byť vo výške 5 747,36 eura. Napokon veriteľ vzal žalobu späť v časti o zaplatenie 4 751,40 eura a žaloba v prevyšujúcej časti bola zamietnutá. Uznesením Okresného súdu Levice zo dňa 10. 03. 2020 č. k. 7Csp/40/2019 – 158, právoplatné dňa 15. 05. 2020, bol veriteľ Intrum Slovakia, s. r. o. zaviazaný zaplatiť žalovanému ako spotrebiteľovi náhradu trov konania vo výške 1 028,68 eura. S poukazom na uvedené suma vo výške 500 eur, ktorej priznania sa žalobca domáha, nespĺňa podmienku primeranosti. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia sa chápe ako nástroj na odstránenie spôsobenej nemajetkovej ujmy. Spotrebiteľovi ho je možné priznať, len ak porušenie jeho práva alebo povinností mu reálne spôsobilo nejakú ujmu, pričom dôkazné bremeno je na spotrebiteľovi, aby preukázal, že konaním veriteľa utrpel ujmu takého rozsahu, ktorú je potrebné zhojiť poskytnutím finančného zadosťučinenia. Žalobca počas konania nešpecifikoval, ktoré jeho spotrebiteľské právo bolo porušené a ani aká ujma mu bola spôsobená a nepreukázal vznik

konkrétnej ujmy, zo strany veriteľa, a preto mu ani nemohol vzniknúť nárok na zaplatenie finančného zadosťučinenia, ktorého priznania sa v tomto spore domáha. Dodal, že uplatnením premlčaného práva žiadne práva žalobcu ako spotrebiteľa porušené neboli a z konania vedeného na Okresnom súde Levice pod spisovou značkou 7Csp/40/2019 nie je zrejmé akého porušenia sa mal veriteľ, žalovaný, dopustiť na spotrebiteľských právach. V danom prípade tak žalobcovi nesvedčí aktívna vecná legitímácia na uplatnenie nároku z titulu primeraného finančného zadosťučinenia z dôvodu absencie aktívneho konania spotrebiteľa z titulu úspešného uplatnenia nároku z porušenia jeho spotrebiteľských práv.

5. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalobca chce trestať žalovaného za to, že žalovaný podal žalobu a neuspel. Podaním hoci neúspešnej žaloby žiadne práva spotrebiteľa porušené neboli. V danom prípade žaloba bola zamietnutá nie pre nedôvodnosť, ale pre premlčanie. Žaloba o zaplatenie premlčanej pohľadávky nie je porušením práv spotrebiteľa, pretože premlčaná pohľadávka je pohľadávkou existujúcou a vznesením námietky premlčania prichádza o nárok, avšak nárok nezaniká. Keďže súd prvej inštancie nevzhladol dôvody pre aplikáciu § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., žalobu v celom rozsahu zamietol.

6. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému, ktorý mal v konaní plný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %

7. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a domáhal sa, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal, že napadnutý rozsudok je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. Uviedol, že v konaní vedenom na Okresnom súde Levice 7Csp/40/2019 si žalobca (v tomto konaní žalovaný) uplatnil nárok na zaplatenie sumy 5 747,36 eura s príslušenstvom a Okresný súd Levice vo veci vydal platobný rozkaz dňa 25. 04. 2019 pod č. k. 7Csp/40/2019 – 45, ktorým zaviazal žalovaného (v tomto konaní žalobcu) na úhradu predmetnej pohľadávky. Voči tomuto platobnému rozkazu podal odpor, ktorý bol aj náležite právne odôvodnený a v ktorom bolo poukazované na to, aké ustanovenia ZoSÚ a Občianskeho zákonníka týkajúce sa práva spotrebiteľa boli porušené. Až na základe aktívneho konania žalovaného (v tomto konaní žalobcu) ako spotrebiteľa a právnej argumentácie došlo k zrušeniu platobného rozkazu a žalovaný (v pôvodnom konaní žalobca) až na základe uplatnených prostriedkov procesnej obrany zo strany spotrebiteľa zobral v časti svoj žalobný návrh späť v rozsahu sumy 4 751,40 eura a predmetom konania ostala žaloba o zaplatenie 1 964,60 eura s príslušenstvom. Bez takéhoto aktívneho konania žalovaného (v tomto konaní žalobcu) by zo strany žalobcu nedošlo v konaní 7Csp/40/2019 k späťvzatiu žaloby. Aj napriek tejto obrane a argumentácii, že došlo k porušeniu práv spotrebiteľa však žalobca (v tomto konaní žalovaný) zotrval na podanej žalobe a súd sa musel ďalej zaoberať zmluvným vzťahom v rámci konania pod sp. zn. 7Csp/40/2019 a tento posudzovať či je v súlade so zákonnými ustanoveniami v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch. Nemožno preto považovať za správny názor súdu prvej inštancie, že žalobca ako spotrebiteľ nebol v konaní aktívny a nedisponuje aktívnou legitímáciou na uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Žalobca opakovane zdôrazňuje, že práve iba na základe jeho aktivity a právnej argumentácii týkajúcej sa porušenia ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka bola predmetná žaloba v konaní sp. zn. 7Csp/40/2019 v celom rozsahu zamietnutá a keby bol súd v konaní 7Csp/40/2019 pri vydávaní platobného rozkazu postupoval v súlade so zákonom a bral do úvahy, že sa jedná o nárok zo spotrebiteľskej zmluvy nemal vôbec platobný rozkaz vydať. V konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 7Csp/40/2019 súd po vykonanom dokazovaní a práve na základe prostriedkov procesnej obrany žalovaného (v tomto konaní žalobcu) posúdil po právnej stránke zmluvu o spotrebiteľskom úvere a dospel k záveru, že sa jedná o absolútne neplatný právny úkon, keďže zmluva o poskytnutí revolvingového úveru nebola uzatvorená písomne v zmysle § 4 ods. 1 ZoSÚ, preto je v zmysle § 40 ods. 1 Obč. zákonníka absolútne neplatným právny úkonom. Čerpaním peňažných prostriedkov na úkor žalobcu sa však žalovaný bezdôvodne obohatil. Uvedené právne závery súd prvej nevzal do úvahy a nijako sa s tým nevysporiadal, hoci sa oboznámil so spisom 7Csp/40/2019. Uvedené teda nesie známky arbitrárnosti rozsudku, keď s takouto zásadnou skutočnosťou sa súd nevysporiadal. Až následne po vysporiadaní sa s uvedeným vzhladol ako dôvodnú námietku premlčania. Námietka premlčania tak nebola základnou a prioritnou procesnou obranou, a teda žaloba v konaní nebola zamietnutá len na základe námietky premlčania žalovaným – spotrebiteľom. Pred tým ako sa vôbec súd začal zaoberať touto námietkou musel vyhodnotiť právnu argumentáciu žalovaného ohľadne porušenia práv spotrebiteľa vyplývajúce z porušenia zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom záver bol jednoznačný, a teda že k porušeniu osobitných predpisov na ochranu

spotrebiteľa došlo, a to konkrétne s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 1 ZoSÚ. Nie je preto správny názor súdu prvej inštancie, že žalobca počas konania nešpecifikoval, ktoré jeho spotrebiteľské právo bolo porušené. Konkrétne porušenie spotrebiteľského práva predsa konštatoval Okresný súd Levice v konaní sp. zn. 7Csp/40/2019, a to porušenie ustanovenia § 4 ods. 1 ZoSÚ, ako aj ustanovení Občianskeho zákonníka. Mal za to, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie nevyžaduje, aby spotrebiteľovi vznikla nejaká škoda alebo ujma. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 30. júna 2022, sp. zn. 7 Cdo 92/2021, ktoré bolo zverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 4/2022. Právne závery súdu prvej inštancie, na základe ktorých založil svoje rozhodnutie sú preto v priamom rozpore s rozhodovacou činnosťou NS SR, ako aj celým znením ustanovenia ZoOS pri nároku spotrebiteľa na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Podľa názoru žalobcu sú absolútne irelevantné tvrdenia súdu prvej inštancie, že napokon veriteľ (v tomto konaní žalovaný) vzal žalobu späť v časti o zaplatenie 4 751,40 eura a žaloba v prevyšujúcej časti bola zamietnutá a na tomto právnom základe Okresný súd Levice uznesením zo dňa 10. 03. 2020 pod spisovou značkou 7Csp/40/2019 – 158 uložil veriteľovi Intrum Slovakia, s. r. o. zaplatiť žalovanému ako spotrebiteľovi náhradu trov konania vo výške 1 028,68 eura, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 15. 05. 2020. Žiadne zákonné ustanovenie nevyklučuje priznať spotrebiteľovi primerané finančné zadosťučinenie v prípade, že mu už nejakom predošlom konaní bola priznaná náhrada trov konania a nie je zrejmé, z čoho súd vychádzal pri tejto argumentácii. Pri práve spotrebiteľa na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nie je podstatné, či v pôvodnom konaní žalobca musel zaplatiť trovy konania, ani to, že podal žalobu, ktorá bola zamietnutá a z ktorej až po úspešne uplatnených prostriedkov procesnej obrany zo strany žalovaného spotrebiteľa zobrať v časti žalobu späť. V konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 7Csp/40/2019 súd uplatnenú námietku premlčania súd neposudzoval ako námietku premlčania uplatneného nároku žalobcu, ale ako námietku premlčania bezdôvodného obohatenia až po tom, čo po právnej stránke súd uzavrel, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je neplatná pre nedostatok písomnej formy, čím došlo k porušeniu § 4 ods. 1 ZoSÚ. V konaní na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 7Csp/40/2019 si tak žalovaný (v tomto konaní žalobca) úspešne uplatnil prostriedky procesnej obrany, ktoré mali za následok to, že súd vyhodnotil konanie žalobcu (v tomto konaní žalovaného) pri uzatváraní zmluvného vzťahu a samotný zmluvný vzťah tak, že ním boli porušené práva spotrebiteľa ustanovené v ZoSÚ, ako aj v Občianskom zákonníku. Na strane žalobcu je tak splnená podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti.

8. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

9. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach odvolania podaného žalobcom (§ 379 CSP, § 380 CSP) a po jeho preskúmaní zistil, že odvolanie nie je dôvodné. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP).

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa tak hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd preto musí preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania preskúmaval rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a časti trov konania a to v rozsahu odvolacích dôvodov žalobcu (§ 380 ods. 1 CSP) a po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne konštatoval, že zákonné predpoklady pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobcovi v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., splnené neboli, avšak nesprávne právne aplikoval § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení účinnom od 01. 07. 2007 do 31. 10. 2008. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo potrebné aplikovať § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. v platnom znení, a preto umožnil stranám sporu, aby sa v zmysle § 382 CSP vyjadrili k použitiu ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v platnom znení, ktoré doposiaľ použité nebolo, a to výzvou zo dňa 07. 11. 2023.

12. Žalobca sa k novej aplikácii ustanovenia vyjadril v podaní doručenom odvolaciemu súdu dňa 10. 11. 2023. Uviedol, že v rámci prvoinštančného konania v predmetnej veci sa malo aplikovať ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v platnom znení. Na nutnú aplikáciu

tohto ustanovenia žalobca poukazoval už v samotnej žalobe a vo vyjadrení, avšak súd prvej inštancie bol toho názoru, že v predmetnom spore nebolo možné aplikovať predmetné ustanovenie. Záverom dodal, že súhlasí s prípadnou možnou aplikáciou ustanovení všeobecného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní ešte neboli použité, a to § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v platnom znení.

13. Žalovaný sa k nožnej aplikácii ustanovenia nevyjadril.

14. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. v platnom znení proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá

15. Predmetom konania je nárok na primerané finančné zadosťučinenie, vyplývajúci z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. v platnom znení, podľa ktorého nárok na primerané finančné zadosťučinenie vzniká, ak sú splnené podmienky stanovené zákonom, a to spotrebiteľ aktívne ako žalobca uplatní na súde porušenie práv alebo povinností určených na jeho ochranu proti porušiteľovi a je úspešný.

16. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30. 01. 2019 ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.

17. V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že v konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 7Csp/40/2019 si žalovaný ako právny predchodca (v procesnom postavení žalobcu) uplatňoval nárok titulom uzatvorenej zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty G., D. zo dňa 05. 01. 2007, na základe ktorej sa žalovaný, resp. jeho právny predchodca zaviazal poskytnúť žalobcovi kreditnú kartu, ku ktorej viedol účet č. 0016059111, pričom Okresný súd Levice v tomto konaní prihladol na námietku premlčania vznesenú žalobcom (v procesnom postavení žalovaného) a dospel k záveru, že nárok bol uplatnený na súde po uplynutí premlčacej doby, ktorá uplynula dňa 26. 08. 2018, keďže trojročná premlčacia doba začala plynúť dňa 26. 08. 2015, a preto z dôvodu premlčania nároku nebolo možné nárok (po čiastočnom späťvzatí žaloby) priznať a súd žalobu v časti o zapltenie sumy 1

964,60 eura, ktorá zostala predmetom sporu po čiastočnom späťvzatí žaloby, zamietol. Uvedené žalobca považoval za splnenie podmienky, že sa žalobca ako spotrebiteľ úspešne domohol súdnej ochrany svojich práv.

18. Podľa ustálenej súdnej praxe pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia, alebo aj určenie neprijateľnosti konkrétnej vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve, ale aj námietku v rámci svojej ochrany proti dodávateľovi uplatnenému nároku, že boli práva spotrebiteľa pri zmluvnom vzťahu porušené alebo neboli dodržané (boli porušené) povinnosti dodávateľa. Vo vzťahu k tomuto vymedzeniu aktívnej ochrany spotrebiteľa je potrebné vyhodnotiť charakter námietky premlčania, ktorú vzniesol žalobca ako spotrebiteľ v konaní Okresného súdu Levice sp. zn. 7Csp/40/2019. Námietka premlčania bola spotrebiteľom vznesená ako procesná obrana proti uplatňovanému nároku dodávateľa na zaplatenie 5 747,36 eura, keď skutkovo v odpore tvrdil, že nedošlo k platnému nadobudnutiu účinnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pretože mu nebol doručený potvrdzujúci list v zmysle zmluvných dojednaní a plnenie, ktoré žalobca poskytol a žalovaný prijal, bolo plnením bez právneho dôvodu v zmysle § 451 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, vo vzťahu ktorému už uplynula tak subjektívna ako aj objektívna premlčacia doba. Dodal, že posledné čerpanie finančných prostriedkov sa uskutočnilo dňa 26. 08. 2015 a žaloba bola podaná na súd dňa 28. 03. 2019, teda po uplynutí 3 rokov odo dňa posledného čerpania úveru. Odvolací súd poznamenáva, že ide o hmotnoprávnu námietku spôsobujúcu oslabenie práva protistrany, keď premlčaním nárok nezaniká, nemôže byť však súdom priznaný. Nárok oprávneného trvá naďalej, stáva sa však prostredníctvom súdu nevyhmáhatelným. Námietka premlčania je efektívny postup pri obrane dlžníka proti hrozbe, že po neúmerne dlhej dobe si veriteľ uplatní svoje právo. Obranou dlžníka vo forme účinne vznesenej námietky premlčania sa súd zaoberal v konaní 7Csp/40/2019 ako otázkou primárnou, bez ohľadu na dôvodnosť uplatneného nároku žalobcu. Vznesená námietka premlčania spotrebiteľom si vyžadovala vykonanie jednostranného dokazovania na zistenie včasnosti uplatnenia nároku dodávateľom. Akékoľvek dokazovanie alebo právne posudzovanie uplatneného nároku, ktorý je premlčaný, je nehospodárne. Je však pravdou, že v pôvodnej veci sa prvoinštančný súd zaoberal z hľadiska právneho posúdenia nároku žalobcu v časti sumy 1 964,60 eura, ktorá zostala predmetom sporu po čiastočnom späťvzatí žaloby, otázkou platného uzatvorenia zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty G., D.. Prvoinštančný súd zistil, že pre absenciu splnenia odkladacej podmienky uvedenej na tlačive žiadosti, nedošlo k zhode v prejavoch vôle o podstate, nebola tak platne uzatvorená zmluva a absentovala aj písomná forma podľa § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Aj napriek uvedenému však nebol prijatý záver o tom, či žalobný nárok dodávateľa voči spotrebiteľovi na zaplatenie sumy 1 964,60 eura existoval, pretože primárne bola posudzovaná námietka premlčania. Za tejto procesnej situácie, ktorá nastala v konaní Okresného súdu Levice sp. zn. 7Csp/40/2019 neboli preukázané žalobcom ako spotrebiteľom podmienky na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z., keď neboli zistené okolnosti porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zák. č. 250/2007 Z. z. ani iným zákonom. Spotrebiteľ dosiahol úspech v pôvodnom spore len procesnou obranou vo forme vznesenej námietky premlčania, ktorá bola základom pre rozhodnutie súdu o zamietnutí zvyšku nároku po čiastočnom späťvzatí žaloby, pre jeho neuplatnenie včas. Žaloba v zostávajúcej časti nebola zamietnutá pre nedôvodnosť uplatňovaného plnenia.

19. Je potrebné súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti žalobcom nie je splnená, keďže žalobca si neuplatnil žiaden konkrétny nárok z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľa, napr. nárok na náhradu škody, prípadne nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Rovnako tak správne súd prvej inštancie uviedol, že žalobca počas konania nešpecifikoval, ktoré jeho spotrebiteľské právo bolo porušené a ani aká ujma mu bola spôsobená a nepreukázal vznik konkrétnej ujmy zo strany veriteľa, a preto mu ani nemohol vzniknúť nárok na zaplatenie finančného zadost'učinenia, ktorého priznania sa v tomto spore domáha. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie bol toho názoru, že uplatnením premlčaného práva žiadne práva žalobcu ako spotrebiteľa porušené neboli a z konania vedeného na Okresnom súde Levice pod spisovou značkou 7Csp/40/2019 nie je zrejmé akého porušenia sa mal veriteľ, žalovaný, dopustiť na spotrebiteľských právach. V danom prípade tak žalobcovi nesvedčí aktívna vecná legitímácia na uplatnenie nároku z titulu primeraného finančného zadost'učinenia z dôvodu absencie aktívneho konania spotrebiteľa z titulu úspešného uplatnenia nároku z porušenia jeho spotrebiteľských práv.

20. Odvolateľ namietal, že námietka premlčania nebola základnou a prioritnou procesnou obranou, pričom súd sa musel najskôr vysporiadať s argumentáciou žalovaného ohľadne porušenia práv spotrebiteľa vyplývajúce z porušenia zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom záver bol jednoznačný, a teda že k porušeniu osobitných predpisov na ochranu spotrebiteľa došlo, a to konkrétne s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 1 ZoSÚ. Podľa žalobcu konkrétne porušenie spotrebiteľského práva bolo konštatované v konaní sp. zn. 7Csp/40/2019, a to porušenie ustanovenia § 4 ods. 1 ZoSÚ, ako aj ustanovení Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa s uvedenou argumentáciou žalobcu nestotožňuje. Žalobca v tomto konaní bol povinný jednoznačne špecifikovať, ktoré jeho spotrebiteľské právo bolo porušené. Nie je vecou súdu, rozhodujúceho o uplatnenom nároku na primerané finančné zadostučinenie, aby tento sám určoval a ustálil, ktoré práva žalobcu ako spotrebiteľa vyplývajúce z predpisov spotrebiteľského práva, boli porušené. Uvedené je povinnosťou žalobcu tieto práva, ktoré boli porušené, presne vymedziť v podanej žalobe. Skutkové tvrdenie, že postupom žalovaného došlo k porušeniu práv vyplývajúcich mu z predpisov na ochranu spotrebiteľa a tieto práva sú bližšie špecifikované v predmetnom rozsudku Okresného súdu Levice sp. zn. 7Csp/40/2019, nemožno považovať za splnenie povinnosti skutkovo vymedziť, ktoré konkrétne práva žalobcu ako spotrebiteľa, boli porušené. Pokiaľ v odvolaní skutkovo tvrdí žalobca, že boli porušené § 4 ods. 1 ZoSÚ a bližšie nešpecifikované ustanovenia Občianskeho zákonníka, uvedené skutkové tvrdenie odvolací súd posúdil ako „novotu“ v odvolacom konaní podľa § 366 písm. d) CSP, pričom ide o prostriedok procesného útoku a žalobcovi nič nebránilo skutkovo vymedziť tieto práva v konaní pred súdom prvej inštancie, pričom bolo povinnosťou žalobcu pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu (§ 150 CSP). Odvolací súd preto na túto „novotu“ neprihliadal.

21. Odvolací súd po preskúmaní veci záverom konštatuje, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a vykonal všetky dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Vykonané dôkazy vyhodnotil jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti a prihliadol pritom na všetko, čo vyšlo počas konania najavo v súlade s § 191 ods. 1 CSP. V odôvodnení napadnutého rozsudku sa súd dôsledne vysporiadal so všetkými právne významnými skutkovými okolnosťami, dostatočne jasne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. V intenciách vyššie uvedených skutočností preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP), vrátane závislého výroku o trovách konania, na ktoré súd prvej inštancie správne aplikoval § 255 ods. 1 CSP, keď žalovanému priznal plnú náhradu trov konania s prihliadnutím na jeho plný úspech v konaní.

22. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Keďže v odvolacom konaní bol úspešnou stranou žalovaný, mal by proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovanému však v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, preto mu nárok na ich náhradu odvolací súd nepriznal.

23. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. To neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).